

Eleki Krónika - 2004. szeptember

A polgármester és az alpolgármesterek a világtalálkozóról

Pluhár László polgármester: Úgy gondolom, hogy egy sikeres világtalálkozó megrendezése után vagyunk, amit a visszajelzések is igazolnak. Ez a pár nap nem csupán szórakozást jelentett városunkban, hanem tartalmas időtöltést és barátságok szövődését is!

Összesen hét külföldi delegáció is érkezett Elekre a következő helységekből: Gerolzhofen, Laudenbach, Leimen /Németország/, Nagykapos /Szlovákia/, Borossebes, Facsád, Ottlaka /Románia/.

Nagy sikert aratott a Gerhard Ament polgármester által vezetett laudenbachi küldöttséghez tartozó cséplő csapat, akik többször bemutatták tudásukat.

Úgy gondolom, hogy a világtalálkozó rendezvényei a megbékélés és a barátság jegyében zajlottak.

Szerintem sikerült közelebb hozni egymáshoz az elekieket, a vendégeket, és az ismerősöket egészen Oklahomától Facsádig.

Örvendetes az is, hogy több fiatal is érkezett külföldről, de ugyanez mondható el pl. Joschi Ament szerepvállalásáról is.

Sikeres volt a határnyitás is, hisz két nap alatt Elek és Ottlaka között 1147 személy lépte át a határt.

A világtalálkozónak voltak hagyományos és új elemei is. Úgy gondolom, hogy a magunk elé kitűzött célokat igyekeztünk megvalósítani, és egy olyan világtalálkozót szerveztünk, ahol a lehetőségekhez képest minden érintett számára tudtunk biztosítani színvonalas szórakozást.

A mostani világtalálkozón Elek újratelepítésének a 280-ik évfordulójáról is megemlékeztünk, 2006-ban pedig a tragikus kiűzetés 60. évfordulójára fogunk emlékezni.

Köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik közreműködtek a sikeres rendezvénysorozat megvalósításában, de most is megragadom az alkalmat, és köszönetet mondok minden kedves vendégünknek határon innen és túl, és városunk lakosságának, hogy nagy számban részt vettek a programokon, és azokat sajátjuknak érezték.

Dr. Heim Lajosné alpolgármester-asszony: Első alkalommal vettem részt a szervezésben. Nagy gondot jelentett számomra az, hogy a mostani világtalálkozó is a hagyományoknak megfelelő legyen, de ugyanakkor hozzon valami újat is.

Nagy problémát jelentett az is, hogy az idén kevés volt a pénz erre a célra, hisz most csak kb. hárommillió forintból tudtunk gazdálkodni, míg 2002-ben csaknem hatmillió forintból lehetett ugyanezt megtenni! Mindezekről független azért igyekeztünk olyan programokat szervezni a négy napra, hogy lehetőleg mindenki találjon számára megfelelőt.

A világtalálkozó előtt megjelent két, Eleket bemutató kiadvány is, mely másfél millióba került, de szerencsére ezt a nyertes pályázatból ki tudtuk fizetni./A magyar nyelvű szöveget dr. Heim Lajosné írta, a német nyelvű fordítást Wittmann László készítette, míg a román változatot Gyulán, az Országos Román Kisebbségi Önkormányzatban készítették./

Köszönetet szeretnék mondani a szervezőbizottságnak, de azoknak is is, akik részt vettek valamilyen módon a világtalálkozó lebonyolításában is. Azt is el kell mondanom, hogy mindenki tiszteletdíj nélkül dolgozott!

A világtalálkozó előtt több, különböző irányultságú médiában is hirdettük az eleki rendezvényeket.

Volt olyan rendezvényünk is, ahol kb. 1500-an voltak jelen, de olyan is, mely hatezer embert mozgatót meg.

Sok szeretet kaptunk az emberektől.

Kb. száz ember munkája volt a meghatározó, amiért szintén köszönet jár. A világtalálkozón háromszáz ember lépett fel. Az idén első alkalommal a fellépők külön tortát is kaptak!

Az értékelés nem az én feladatom, ez a nézőké. Remélem, hogy mindenki jól érezte magát. Köszönöm, hogy elfogadták invitálásunkat a világtalálkozóra. Remélem, hogy két év múlva ismét találkozunk. Nagy feladat volt.

Turóczy András alpolgármester:Szerintem legfontosabb az emberek véleménye a világtalálkozóval kapcsolatban is. Remélem, hogy a szervezés annyira jó volt, hogy kifelé nem látszottak a hiányosságok.

Át kell tekinteni a programokhoz kapcsolódó költségvetést, és meg kell vizsgálni, hogy mit kell változtatni. Ezzel kapcsolatban is fontos a lakosság véleménye. Minél több ember véleményét kell figyelembe venni a továbbiakban is!

Rapajkó Tibor

Országközi látogatás

A VII. Világtalálkozó különleges új eseménye a Parlament látogatás volt német vendégeink részére. Hosszú szervezés előzte meg, hiszen elsősorban külföldi állampolgárok, a hazánkból elszármazottak. Már az előkészületeket is nagy érdeklődés kísérte, 72 jelentkező volt az előzetes felmérések alapján. Sikerünket nagyban Virág Erzsébet főosztályvezetőnek, főtanácsosnak köszönhetjük, aki minden alkalommal barátilag segíti csoportjaink látogatását.

A világtalálkozót követo kedden reggel indultunk Budapestre, két német rendszámú autóbusszal. 10 óra 15 percre jelölték ki számunkra a látogatás időpontját, melyről sajnos elkéstünk. Ennek ellenére mégis bemehettünk, és ezt a személyes, baráti kapcsolatoknak tudhatjuk be. Virág Erzsébet személyesen fogadott bennünket, és német nyelvű idegenvezetéssel olyan területeit is megismerhettük a Parlamentnek, ahová nem jut be minden csoport. Érdekességként megemlítem, hogy Pluhár László polgármester sorkatonaként itt szolgált, és a kupola hatalmas csillárjában belülről cserélte az égőt.

A vendégeinknek nagyon tetszett a Parlament és ezt a látogatást nemes gesztusként, mintegy jóvátételként értékelték, hiszen sokan életük során nem látták szülőhazájuk Országházát. A látogatás során kimentünk a Városligetbe, megnéztük a Hősök terét, utána a híres Gundel Étteremben ebédeltünk sárgadinnye levest, kacsasültet, és képviselőfánkot. Következő programunk a Budai Várnegyedbe vezetett, megtekintettük a Mátyás templomot, Halászbástyát, Kormányzói Palotát. Az élménydús és fárasztó nap után az esti órákban érkeztünk haza Elekre.

dr. Heim Lajosné

Új aljegyzője van Eleknek

Szeptember utolsó hétfőjén, 27-én ismét ülést tartott Elek város önkormányzata. Az ülés elején a képviselők meghallgatták, majd elfogadták a helyi Reibel Mihály Művelődési Ház elmúlt öt éves tevékenységéről készült beszámolót, illetve szavazatukkal a következő öt évre ismét megerősítették a korábbi intézményvezetőt, Árgyelán Györgyöt.

Utána a román temetőről alkottak rendeletet, amelynek megfelelően pl. továbbiakban a román temető működését a helyi egyház illetve az önkormányzat közösen biztosítja.

Majd ismét napirendi pontként szerepelt a többcélú társulási szerződés. Most módosították, pontosították a szerződés szövegét. A gyulai kistérséghez a következő települések tartoznak: Gyula, Elek, Kétegyháza, Lökösháza, Szabadkígyós, Újkígyós.

Ezt követte az EVI Kft. beszámolója, majd egy rendelet született a Bursa Hungaricához kapcsolódva.

Ezek után a szociális otthon dolgozói létszámáról döntöttek, a létszámot az önkormányzat úgy tudta csökkenteni három fővel, hogy előtte sikeresen pályázott, hisz pl. a végkielégítések sokba kerülnek, de erre nyertek pénzt.

Az ülésen téma volt még pl. az úgynevezett támogatói szolgálat létesítése az idősek számára, illetve a fejlesztő pedagógusi állás is /nehezen nevelhető gyermekekkel foglalkozik/. Ez utóbbi anyagi támogatását az önkormányzat mostantól biztosítja. Mindkettőről az a távlati terv, hogy ilyen szempontból Elekhez fog tartozni Lökösháza és Kétegyháza is!

A zárt ülésen pedig ez volt a legfontosabb döntés: Nagy László lett Elek város új aljegyzője.

Rapajkó Tibor

Bővebben a kiállításokról

A Radványi György Középiskola új épületszárnyának átadása után színvonalas kiállítások nyíltak az aulában és a nagyteremben. Az aulában állította ki selyem alapanyagra festett képeit Klemm Wild Klarissa és Charlotte Schlegel. A kiállítás érdekessége volt, hogy mindketten Németországban élnek. Az ünnepségen csak Klemm Klarissa tudott részt venni, aki nagy örömmel és meglelégedéssel nyugtázta, hogy féltett kincsei jó helyen, nemes célokat szolgálva kerültek kiállításra. 1929. április 2-án Eleken született a mai Szent István utca 3-as számú házában (fotónkon a ház látható 1931-ben). Édesapja 1945. decemberében Villányi névre magyarosította a nevét. 1952-ben férjhez ment Halasy György, Csehszlovákiából (Tallósról) Elekre áttelepített magyarhoz. Két gyermeküket Budapesten nevelték. Férje halála után 8 évvel férjhez ment az 1946-ban Elekről kiűzött Klemm Ferenc Hockenheimben élő lakoshoz. 1978-ban visszakérte a Wild családnevét. Amikor nyugdíjba került olyan elfoglaltságot keresett magának, amit szívesen csinál, és megnyugtatja. Talán munkásságának lényege az, hogy gondolatait ily módon, másoknak is örömet okozva, adhatja át. Először autodidaktaként vízfestéssel, majd selyemfestéssel foglalkozott. Jelenleg sálakat, nyakkendőket, terítőket, párnákat és természetesen képeket fest. Az eleki intézmények igen sok képet mondhatnak magukénak, melyeket Klarissa festett. Az adományok mellett igyekszik kapcsolatot tartani nem csak a rokonaival,

hanem az iskolánk vezetésével, dolgozóival, tanulóival. Tervei között szerepel, hogy minél több képben tudja kifejezni érzéseit gondolatait, és minél több embernek nyújtson lelki felüdülést munkássága.

Charlotte Schlegel asszony Sachsenben született 1924-ben. Két gyermeke van, két unokája és két dédunokája. 1953-ban Kelet-Németországból Nyugat-Németországba szökött a család, 40 évig Eppelheimban éltek, 1994-ben átköltözött Hockenheimba, itt ismerkedett meg Klarissa Klemm asszonnyal, akitől a selyemfestést megtanulta. Azóta is töretlen lelkesedéssel fest, alkot. Távolabbi célja, hogy még sokáig egészségesen, az embereknek örömet okozva alkosson. A közös kiállításuknak igen nagy sikere volt, az iskolának ajándékozott képek jelenleg is megtekinthetők az aulában, ahol állandó kiállításuk van.

Szintén kiállította műveit Kocsis Éva a battonyai Mikes Kelem Gimnázium tanára, aki tűzzománc képek készítésével foglalkozik immár 8 éve. Zománcképei vörösréz alapra készülnek, a zománc több rétegben kerül erre. 820 Celsius fok körüli hőmérsékleten történő ráégetéssel. A felhasznált anyag nemes és időtálló. A zománctechnika aprólékos, gondos kidolgozást igényel. Szükséges a kézműves technikának az alapos ismerete, a mesterségbeli tudás tökéletesítése. A zománcképek érdekes, különleges hatásúak, jól érvényesül rajtuk a nemes anyag szépsége is. Legkedvesebb témái: virágok, indák, fák, ágak, gyökerek. A növényeket, virágokat nem csak színeik miatt szereti ábrázolni, hanem mert hangulatokat, érzelmeket is közvetítenek. Munkáiban fellelhető a szecesszió stílusa, de közel áll hozzá a népművészet is. Több kiállítása volt, utoljára a Budapesti Iparművészeti Múzeumban is szerepeltek képei. Jelenleg Sopronban, az Erdészeti Múzeumban országos kiállításon is szerepel.

Gasztronómiai kiállítás. A képen látható finomságok a Radványi György Középiskola tankonyhájában készültek az iskola tanulóinak részvételével. Az elkészített finomságok listája:

- tavaszi vagdalthús,
- debreceni sertéskaraj,
- töltött sertésdagadó,
- sült csirkecomb,
- virsli, francia burgonyasaláta,
- sajtsaláta,
- töltött paradicsom,
- tormakrémmel töltött sonkatekercs,
- gyümölcsökből készült saláták.

Lantos Mihályné

Köszöntő

Az alábbiakban közöljük Gyurcsány Ferenc Miniszterelnök úr, üdvözlő levelét:

„Pluhár László polgármester úr részére

Kedves Elekiek! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Köszöntöm az Elekiek VII. Világtalálkozójának minden résztvevőjét. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy meghívtak a város ez évi talán legjelentősebb ünnepére, arra a négy napra, amelyen négy nemzetiség ünnepli a város múltját, jelenét és jövőjét.

Külön öröm számomra, hogy a Világtalálkozó idén összekapcsolódik az iskola új szárnyának avatóünnepségével. Egyben elnézésüket kérem, amiért személyesen nem lehetek Önökkel, de talán megértik, hogy más irányú elfoglaltságom sajnos nem teszi lehetővé, hogy együtt ünnepeljünk. Remélem, lesz még alkalmam arra, hogy ellátogassak városukba.

A gazdag történelmi múltra visszatekintő Eleken hosszú évtizedek óta négy nemzetiség él együtt békében, egymással együttműködve. Elek mindig is befogadó város volt, befogadta az újonnan jötteket, azokat, akik kulturális másságukkal és értékeikkel gyarapították a várost, és sokszínű, pezsgő, prosperáló közösséget alkottak. Elek legfontosabb erőforrása pontosan az, hogy ez a négy nemzetiség egymástól tanulva, egymással együttműködve vészelte át a legnehezebb időket is, és együtt léptek a fejlődés útjára.

Ennek az együttműködésnek az eredménye az is, hogy elkészült az iskola új szárnya, mely a jövő nemzedékének, az eleki gyerekeknek nyújt lehetőséget arra, hogy szüleikhez hasonlóan megőrizték a város kulturális értékeit, és gyarapítsák lakhelyüket. Éppen ezért az idei Világtalálkozó különleges ünnep: egyrészt ünneplik a város gazdag múltját, másrészt iránymutatnak a gazdag jövő felé.

Hiszem, hogy az elekiek együttműködése a jövőben is élni fog, gyermekeik éppúgy az Önök példáját követik majd, mint ahogy Önök követték a szüleik példáját, és ez az erős kötelék továbbra is erősíti Önöket a település sorsát meghatározó kérdések eldöntésekor.

Budapest, 2004. augusztus 4.

Üdvözlettel: Gyurcsány Ferenc, gyermek-, ifjúsági- és sportminiszter

Elekre a Miniszterelnök úr hivatalos meghívást fogadott el, amelyet beilleszt zsúfolt programjába.

Közreadja: Lantos Mihályné

A Világtalálkozón

a dr. Mester György Általános Iskola tanulói és pedagógusai elsősorban műsorok készítésében vették ki részüket.

Az első napon, csütörtökön a fogadást és a bevonulást tették emlékezetessé a majoretta-csoport tagjai. Felkészítő tanárunk Nagyné Nádor Gabriella volt.

Szombaton két megemlékező műsort is tartottak. Az első a Hősök kertjében volt, ahol katonai tiszteletadás mellett emlékeztek meg. Ezt követően a főtéren az országos emlékhelynél tartottak megemlékező műsort. A megemlékezés legmeghatóbb pillanata az a dramatikus játék volt, amely a kiűzetés meghatározó pillanatát ábrázolta.

Vasárnap délelőtt, a temetőlátogatások keretében a római katolikus temetőben láthattak a vendégek megemlékező műsort.

A műsorokat összeállította és betanította: Lénárt Istvánné.

Szintén vasárnap a folklór-délutánon Gál László és Gera Krisztina növendékei mutatkoztak be nagy sikerrel.

Lénárt Istvánné

Egy rövid, rendkívüli ülés

A nyári szünet után először szeptember 13-án ült össze Elek Város önkormányzata. Az

ülésem most elsősorban a pénzügyi témák szerepeltek.

Először a képviselők módosították a 2004. évi költségvetést a meglévő bevételek és kiadások megváltozása miatt. /A költségvetés módosítása különben nem számít rendkívüli dolognak!/ Az is kiderült, hogy a város költségvetési helyzete stabilnak mondható.

Utána a piactér modernizációja volt a téma. Itt kiderült, hogy az önkormányzat ebből a célból pályázatot adott be. Ha sikeres lesz ez a pályázat, akkor épülhetnek pl. fedett elárúsító helyek, illetve épülhet piacfelügyelői iroda is.

A képviselők megkönnyítették az első lakáshoz jutás feltételeit is, hisz' ezek után elegendő már egy gyermek is.

A jelenlévők támogatták az általános iskola fejlesztését is. Az önkormányzat itt is adott be pályázatot. /XXI. századi iskola, testnevelés, sport./

Az ülésen mindenki támogatta azt is, hogy folytatódjon az útépítési program /Temető sor, Vécsey sor, Kölcsey utca./ Még a mezei utak aszfaltozására is adtak be pályázatot!

Végül pedig a Szent István utcai parkolási problémáról alakult ki vita, de döntés ebben a kérdésben nem született.

Legközelebb szeptember végén lesz önkormányzati ülés.

Rapajkó Tibor

Ami a tudósításokból kimaradt

Az Elekiek VII. Világtalálkozójának alkalmából a Reibel Mihály Művelődési Központ augusztus 7-én gazdag programot ígért a város lakóinak. Meghirdette a bográcsos pörköltfőző-, süti-sütő- és a gyümölcszobrász versenyt. A reggeli időszakban benépesedett az udvar. Volt aki fát vágott, voltak akik már előbbre jártak a főzés folyamatában. Kilenc bográcsban főtt az étel, s persze bőven voltak segítő szurkolók is. Nagy kihívás volt mindenki számára, hiszen a németországi vendégek is itt ebédeltek. A pörköltet számukra a nagy tapasztalattal rendelkező Székely László főzte. Egész délelőtt nagy volt a sürgés-forgás, a fiatalok különböző gyümölcsökből készítették a szebbnél-szebb gyümölcskelyheket, díszeket. Dél felé az egész környéket belengte a csodálatos ételek illata. Ahogy terjedt az illat, egyre többen jöttek, voltak kíváncsiak a végeredményre. Előkerültek az ételhordók, és nagyon sokan ültek le asztalokhoz. Baráti beszélgetés mellett sörözgettek és várták a verseny végeredményének kihirdetését. A zsűri, melynek tagjai: dr. Heim Lajos, dr. Nagy Gábor és dr. Oláh Jenőné, Turóczy András és Árgyelán György voltak. A sok finomság közül igazán nehezen lehetett döntést hozni. Első díjat kapott Mózer István főztje, második Botás Tivadar, harmadik Székely László lett. Különdíjat kapott Rusz Miklós – évek óta nagy-nagy szorgalommal, kitartóan főzi a finom ebédet -, és Turla István. A REMIK Ifjúsági Klub ifjú szakácsai szintén különdíjban részesültek.

A süti-sütő versenyen első díjat Papp Jánosné, második díjat Rocskár Jánosné süteménye kapott. A gyümölcszobrász versenyen első díjas lett a REMIK Ifjúsági Klub által készített csodálatos kompozíció.

Közben az aszfalton folyt a gyerekek számára meghirdetett rajzverseny.

Akik eljöttek, mindenki jól érezte magát, csak nyertesei voltak a rendezvénynek. A szervezők köszönik a támogatók segítségét, így több különdíjat tudtak a versenyzőknek

átadni.

Lantos Mihályné

Rég volt ilyen zenés est Eleken...

Az UNESCO Nemzetközi Tanácsának határozata alapján 1975 óta október 1-jén ünnepeljük a Zenei Világnapot. Ebből az apropóból került megrendezésre a Városi Könyvtár, a Radványi György Középiskola és a Reibel Mihály Művelődési Központ közös szervezésében szeptember 16-án 20 órától a művelődési központban az a fergeteges zenei est, melynek vendége a „PILLANAT” Zenei Formáció két tagja volt Békéscsabáról.

Kik is ők tulajdonképpen? Néhányan közülünk ismerik őket, hiszen felléptek már Eleken. 2003 májusában Sing-Song néven alakult meg kis csapatuk, és azóta szórakoztató műsorukkal látogatták Békés megye kulturális rendezvényeit. Felléptek fesztiválokon, falunapokon, ünnepi eseményeken, s mind egyre több helyre hívták őket.

2004 tavaszán új arculattal, felfrissített programmal és új névvel jelentkeztek. (A jelenlegi „Pillanat” Zenei Formáció névvel). Programjukban egyaránt megtalálhatók a ‘60-as ‘70-es évek slágerei éppúgy, mint a hazai és külföldi musicalslágerek.

A Zenei Világnap tiszteletére szervezett estén a műsorkezdés időpontjára teljesen megtelt a művelődési központ nagyterme, közel 200 vendég várta, hogy megszólaljon a zene. A diákoktól kezdve az érdeklődő pedagógusok, a zeneszerető emberek és a Szociális Otthon lakóinak egy csoportja is ellátogatott a rendezvényre. Nem csak magyar diákok vettek részt, hanem a Radványi György Középiskola vendégeiként, Közép-Franciaországból érkezett vendégek is örömmel foglalták el helyeiket.

Nyolc óra után pár perccel Klemm Veronika köszöntötte a megjelenteket, bemutatta a zenei formáció tagjait, s köszönetét fejezte ki a szervezőknek és a támogatóknak.

Amikor a két előadó – Gulyás Attila és Foglár Gábor – megjelent a színpadon, nagy ujjongás és tapsvihár köszöntötte őket. Dalaik szárnyaltak, sok-sok embernek megmozdult a lába a dalok hallatán, s a közönség tapssal buzdította őket. Egy-egy dal szép emlékeket idézett fel a középkorúakban, - például a „Sárga rózsa”- amit együtt énekeltek Attilával és Gáborral. Megható volt hallani s átérezni Máté Péter : Hazám című dalát, mely minden ember lelkéhez szólt. S nem maradhatott el a pörgő ritmusú „Zene nélkül mit érek én?” című dal sem, ami csak tovább fokozta a jó hangulatot. Ezen kívül részlet hangzott el a „Valahol Európában” című musicalből és andalító, lassú dalok is szerepeltek a repertoárban, mint a „Könnyű álmod hozzon az éj” (Charlie) és az „Azért vannak a jó barátok” (Máté Péter) is. Az egy órás műsor a végéhez ért, de a lelkes közönség oly jól érezte magát, hogy kétszer is visszatapsolták az előadókat. Az est hangulatáról a dupla ráadás azt hiszem, önmagáért beszél.

A Zenei Világnap méltó megünnepléséhez köszönjük a támogatást az Oktatási és Kulturális Bizottságnak, valamint a szervezők munkáját.

„Mindenik embernek a lelkében dal van,

És a saját lelkét hallja minden dalban,

És akinek szép a lelkében az ének,

Az hallja a mások énekét is szépnek.”

(Babits Mihály)

Az eleki piacon jártunk

A piac régen is és most is nagy jelentőséggel bír /bírt/ kisvárosunk életében. Izgalmas körbejárni, szétnézni, alkudozni stb., hiszen olyan sokmindent lehet kapni, amit más helyeken talán nem, illetve nem olyan minőségben vagy mennyiségben. Működtetője, üzemeltetője a jelenlegi piacnak ifj. Ramasz István úr, akit - mint legilletékesebbet - kérdeztünk meg e témakörben.

- Milyen napokon üzemel a piac?
- Kedden, csütörtökön, szombaton reggel 6 órától úgy 10-11 óráig.
- Mennyi az eladók száma átlagosan?
- Kedden és csütörtökön 20 fő körüli, szombatonként viszont ennek a duplája is lehet, úgy 40-50 fő körüli.
- Mekkora a kereslet, azaz hogy mennyi a vásárlók száma?
- Az eladók számának a többszöröse.
- Elég-e a terület a forgalomhoz?
- Igen, esetenként még sok is.
- Vannak-e külföldi és nem eleki árusok, eladók is?
- Igen. Romániából is érkeznek gyakorta, de például Kétegyházáról, Békéscsabáról és Gyuláról is előfordulnak árusok.
- Vannak-e hivatalos ellenőrzések? Kik ellenőrizhetnek, illetve ellenőriznek?
- Igen, vannak. Ilyenek az ÁNTSZ, az APEH, a Vám- és Pénzügyőrség, a Határőrség, a helyi polgármesteri hivatal, de eltérő időszakonként.
- Van-e valamilyen javaslata Ramasz úrnak a piac még jobb üzemeltetése érdekében?
- Igen. Jó volna elérni, hogy a piaci napokon a Dózsa György utcában és a Bajcsy-Zsilinszky utcában egyirányúsítva lenne a forgalom a személygépkocsik számára, valamint az, hogy az őszi-téli hónapokra felkészülve zárt területet biztosítani, amelynek megoldását úgy látom, hogy két ajtó megnyitásával a volt ÁFÉSz területéről.
- Milyen árucikkek jelennek meg jellemzően a piacon? Tudhatunk-e meg valamit az árakról is?
- A ruháktól, apróbb háztartási cikkektől kezdve rendkívül széles a skála. Elsősorban azonban a zöldségfélék, gyümölcsök dominálnak. Az árakról: alma 100.- Ft, banán 200.- Ft, szőlők 100-150.- Ft-ig, hagyma 60-80.- Ft, kelkáposzta 100.- Ft, zöldség 150.- ft, burgonya 40-60.- Ft.
- Köszönjük a szíves tájékoztatást Ramasz úrnak. Jó egészséget, jó forgalmat kívánunk az eleki piacozóknak, eladóknak, vásárlóknak egyaránt!

Hotya Péter

Letésem a lantot...

Igaz, hogy Arany Jánostól vettem a címet, de most ez rám is vonatkozik, mivel 2004. augusztus 31-i hatállyal lemondtam a Német Kisebbségi Önkormányzatban betöltött elnöki beosztásomról és a mandátumomról is. Úgy érzem, a választóimnak tartozom annyival, hogy erről az elhatározásomról tudjanak.

Szeretnék visszatekinteni a némettség érdekében végzett tevékenységemre, amely 1998-ban kezdődött. Ekkor indultam először a kisebbségi választáson, akkor a legtöbb szavazatot kaptam. A 2002. évi választáson pedig a 2. legtöbb szavazatot - Niedermayer Ernő előzött ekkor meg. Nehezen indult el a kisebbségi munkám. Először mint elnökhelyettes dolgoztam a testületben Reisz György elnöklése mellett. Ez az időszak 2 évig tartott. Mivel ő sokszor volt távol (Németországban is lakott), a feladatok zömét én végeztem. Tehát volt időm arra, hogy megtanuljam ezt a feladatkört is, amely elég sokrétű és pontosságot, odafigyelést igénylő. Miután bedolgoztam magamat a kisebbségi területbe, szerettem végezni ezt a munkát is, és legalább olyan lelkiismeretes és pontosan végeztem, szívvvel-lélekkel, mint a főállású könyvtári vezetői munkámat. 2002-ben ismét indultam, mivel úgy éreztem, hogy még tudok tenni az eleki németekért, és a hozzájuk kötődő kiűzött embertársainkért. Ebben a testületben, mint elnök tevékenykedtem elejétől kezdve. Feladataim sokrétűek voltak: pályázatok írása, elszámolása (mivel ezek nagy része nyert is), az ülések levezetése, a jegyzőkönyvek összeállítása és annak gépbe vitele a levelezéseket megelőző iktatás és irattározás, a kitüntetési javaslatok elkészítése, a különböző csoportok fogadásának lebonyolítása, a sváb bálak (téli és nyári) megszervezése, az év végi közmeghallgatások megtartása stb, de nem soroltam fel minden feladatot. Ha kellett plusz időt (szabadidőmből) is eltöltöttem egy-egy határidős vagy egyéb feladat elkészítése érdekében. Mindezt szerettem végezni, de úgy éreztem, hogy az önkormányzati munkámban egyedül maradtam. Egy hét gyöttrődés, álmatlan éjszakák után döntöttem úgy, hogy beadom a lemondásomat. Örülök, hogy hat évig végezhettem ezt a munkát a nagyszüleim és szüleim emlékére. Köszönet mindazoknak, akik a munkámat segítették. A választóimnak ezúton köszönöm, hogy bíztak bennem és elnézést kérek tőlük azért, hogy most félúton kénytelen voltam félreállni. Többször megkaptam azt is, nem bírom olyan jól a német nyelvet, hogy lehetek akkor elnök?! Pál apostol szavaival búcsúzom: "Semmit sem cselekedvén versengésből, sem hiábavaló dicsőségből...."

Nádor Máriavolt N.K.Ö. elnök

Új eleki kiadványok

Városunkban 1995 és 2004 között 14 féle, önálló kiadvány jelent meg Elekről, amelyek így oszlanak meg: 2 várostörténet, 2 tanulmánykötet, 2 térkép, 2, Eleket bemutató szóróanyag, négy postai levelezőlap, illetve 2 falinaptár is.

Ezek a becses munkák mindig valamely jeles eseményekre jelenhettek meg, többnyire a világtalálkozókra, mint ahogy most is.

Ezek után pedig nézzük az új eleki kiadványokat! Mind a kettő Elek címmel jelent meg. A nagyobb formátumú 15 számozott oldal terjedelmű, melynek a köszöntőjét Pluhár László, városunk polgármestere írta. A köszöntő tényleg a legfontosabbakat tartalmazza: 4 nemzetiségűség, mezőgazdaság, első említés. Utána a megközelítésről olvashatunk, amit egy országtérkép egészít ki.

Nagyon helyesen, a történeti rész is nagy terjedelmet kapott ebben a kiadványban is. /A leírtak tényleg a legfontosabbak, a szellemisége is jó./

A látnivalók, nevezetességek között részletesen bemutatásra került a római katolikus templom, az egyedülálló országos emlékhely, illetve a sírkőkereszt is, de olvasni lehet itt

még a polgári házakról, a Hősök kertjéről, a tájházakról, a művelődési házról, az oktatásról és a gazdaságról, de a szálláshelyekről és a rendezvényekről is. A kiadvány szöveges része a közérdekű információkkal ér véget.

A prospektus összesen 22 fényképet tartalmaz, amelyek tényleg szépek és jól reprezentálják Eleket /pl. a templomról három is, de a borítón is ez szerepel, az emlékhelyről kettő, de szerepel a “fecskeház” is/. Különösen újszerűek a templomtoronyból készült felvételek /légi fotók?/ pl. a hátsó borítón.

Szerintünk jól választották meg az alapszínt, a zöldet is /mezőgazdaság, de a remény színe is/. Nagyon nagy dolog az is, hogy egyszerre három nyelven, /magyar-német-román/ is fontos információkhoz juthat az, aki elolvassa ezt a rövid ismertetőt Elekről.

Szóljunk néhány apró hibáról, figyelmetlenségről is. A kiadványban nem szerepel egyszer sem az EU, pedig városunk annak a határán fekszik. Eleknek már új internet címe van. Sehol sem szerepel a megjelenés éve. Nem tudni, ki írta, fordította a szöveget. /Kiadóként a városháza, illetve a Tuti Design Kft. szerepel./ Az 1995-ben megjelent HISzi-féle térképénél van újabb is.

A most bemutatott kiadvány mellett van egy ennél rövidebb, Eleket bemutató prospektus is, amely ugyanolyan erényekkel és hibákkal rendelkezik, mint a hosszabb változat. Itt nincs köszöntő, de szerencsére maradt a többnyelvűség.

Mindentől függetlenül elégedettek lehetünk az új eleki kiadványokkal, mert tényleg jó hírünket keltik a nagyvilágban, de jól felhasználhatók pl. a nyelvtanulásnál is.

Rapajkó Tibor

Hírek a Városi Könyvtárból

Nyáron sem ülhettünk tétlenül a Városi Könyvtárban. Folyamatosan végeztük a könyvek honosítását a TextLib program segítségével. Mivel a könyvtárakban nem csak szerzeményezés folyik, hanem a könyvek az idők során elhasználódnak, megrongálódnak, elavulnak, így ezeket törölni kell, vagyis ki kell vonni az állományból. Az engedélyezett törlési jegyzékeket kézbe vettük és elvégeztük az összes törléssel kapcsolatos mozzanatot. Arra ügyeltünk, hogy az intézmény nyitva tartása zavartalan legyen. Úgy osztottuk be a szabadságolásokat, hogy ne találjon senki zárt ajtót. Itt hívjuk fel újból a figyelmet, hogy a könyvtár szombaton is várja az olvasókat, látogatókat délelőtt 9-12 óráig.

Az intézményvezető hosszabb ideig tartó táppénzes állománya miatt bérmegetkarítás keletkezett. Ennek az összegnek egy részét felhasználhattuk, és így egy Pentium 4-es számítógéppel ettünk gazdagabbak. Mit tud ez a gép a másikhoz viszonyítva? Sokkal gyorsabb, található benne CD és DVD író- és olvasó program, valamint korszerűbb szövegszerkesztő program. A nyomtatója színes.

A nyár folyamán dőlt el az is, hogy a Városi Önkormányzat által beadott állománygyarapítási pályázat /érdekeltség-növelő + felzárkóztató/ összesen 228.000.- Ft-ot nyert. Ezzel az összeggel megemelkedett a könyvekre és folyóiratokra betervezett keretünk. Főleg a könyvtárellátóval /Bp./ állunk szerződéses kapcsolatban, mert az innen rendelt könyvek teljesen felszerelten érkeznek el hozzánk, és kevés feldolgozó munka után már az olvasók kezébe is kerülhetnek.

Mivel elérkezett szeptember 1-je is, az általános iskolások osztálynévsorát is le kellett

egyeztetni mindkét iskola esetében. Ezt is elvégeztük. Szintén a tanítás elindulását jelzik a könyvtárközi kölcsönzések kérelmei. Ezt a szolgáltatásunkat a felsőfokú intézményekben tanuló hallgatók veszik igénybe. Pontosságot igénylő feladat.

Végül egy közös rendezvényt említek meg, melyet a Radványi György Középiskolával, valamint a Reibel Mihály Művelődési Központtal szerveztünk, de a szervező munka nagy részét a könyvtár végezte. Ez volt a Zenei Világnap tiszteletére rendezett zenés nosztalgia-est, mely nagyon jól sikerült. Erről a rendezvényről könyvtárunk munkatársa bővebb cikke jelenik meg e lap hasábjain.

Sok szép és értékes könyv várja, hogy kézbe vegyék és forgassák őket. Éppen ezért továbbra is hívjuk, várjuk az olvasni, művelődni vágyókat, a régi ismerős arcokat, de az újaknak is nagyon örülnénk.

Nádor Mária

Franciaországi vendégek a Radványi György Középiskolában

Bizonyára sok-sok eleki lakosnak feltűnt, hogy az iskola autóbuszai mellett egy teljesen más rendszámú, más jellegű autóbust is láthattak. 2004. szeptember 12-én megérkezett Franciaországból Lycée d' Enseignement Général et Technologique Agricole de Tulle-Naves Középiskola tanulóiból és tanáraiból álló vendégcsapat. Az iskola már évek óta ápolja a baráti kapcsolatot a közelebbi és távolabbi települések vezetőivel, iskoláival. A francia és a román (Faget) kapcsolatok mellett jelenleg a nagykaposi barátság elmélyítésén fáradoznak az iskola vezetői. Nagykapos igen közel áll az itt élő emberek szívéhez, hiszen sokuk szülőföldje volt, régvolt lakóhelyük. Most lehetőség van az elszakadt szálak összekapcsolására.

A franciaországi csoport számára igen gazdag programról gondoskodott a középiskola. Szeptember 12-én megtekinthették az Országházat, Budapest nevezetességeit: Hősök terét, Mátyás templomot, Nemzeti Színházat, Nemzeti Múzeumot, Nemzeti Galériát, Citadellát, Bécsi kaput. Szeptember 13-án ünnepélyes keretek között fogadta a vendégeket az iskola konferenciatermében Zámbó András igazgató úr, majd a város önkormányzatának dísztermében látta vendégül Pluhár László polgármester úr a csoportot. Ezután meglátogatták Elek Város nevezetességeit, műemlék jellegű épületeit. A délutáni programban Békéscsabán a Megyeházán is fogadták a vendégeket, majd megtekintették a Munkácsy Mihály Emlékházat és a Medovarszky Farmot. Szeptember 14-én a délelőtti program a Radványi György Középiskola tangazdaságában kezdődött, amit egy sertésfarm és egy struccfarm megtekintése követett. Délután a világhírű Mezőhegyesi Ménesbirtok Rt. volt a program. Szerdán egy lökösházai szarvasmarha telepet látogattak meg, majd Morár Zoltán eleki vállalkozó kertészetét mutatták be a vendégeknek. Délután megismerkedhettek a Gyulai Várfürdő csodálatos, felújított medencéivel. Csütörtökön ellátogattak Hódmezővásárhelyre, ahol bemutatták a főiskolát számukra, majd Szeged Város nevezetességeivel ismerkedtek. Este a Jókai Színház művészeinek előadásában láthattak műsort, melyet a Zenei Világnap alkalmából rendezett a Városi Könyvtár, a Reibel Mihály Művelődési Központ és a középiskola.

Pénteken meglátogatták a gyulai piacot, majd délután a középiskola által szervezett észak-magyarországi kirándulásra indultak (a kirándulásra minden iskolai dolgozó és hozzátartozója is jelentkezhetett). Ebben szerepelt Debrecen Város, Abaújszántó, Tályá,

Tokaj, Sóstófürdő, megtekintése, borkóstolás és egyéb programok. Természetesen nem hagyhatjuk ki a szarvasi érdekességeket, a szabadkígyósi kastélyt, a kétegyházi gépmúzeumot, a Steigerwald tanyát, a gyulai Erdei Iskolát. Reméljük, hogy a vendégeink jól érezték magukat, s a jövőben is tovább ápoljuk kapcsolatunkat, amit bizonyít az a tény, hogy a vendégek viszontlátogatásra várják az iskola tanulóit és dolgozóit.

Lantos Mihályné

Sikeres 2004-es tanévkezdés a Radványi György Középiskolában

Gondolta-e volna valaki az 1989-90-es tanévben, amikor 80-90 tanulóval indult a tanítás, hogy 2004-ben már 445 fő nappali tagozatos diák ül a padok között? Amikor augusztus 6-án átadásra került a csodálatos, új iskolaszárny, azt hittük, hogy minden gondunk megoldódott. A beiratkozások után kiderült, hogy 212 tanuló kért kollégiumi elhelyezést, ezért a volt Gyermeknevelő Intézetben 45 tanulónak alakítottak ki férőhelyet. Az iskola híre, neve, eredményessége megyén túl is eljutott, még Zalaegerszegről is van tanulóink. A nappali képzés mellett gimnáziumi levelező tagozat is működik, ahol jelenleg 56 fő készül majd érettségi bizonyítványt szerezni.

Iskolarendszerű felnőtt szakképzés is működik iskolánkban, ahol vadász, mezőgazdasági technikus, lótenyésztő szakmunkások képzése folyik, jelenleg 101 fővel.

Érdekesség és újdonság, hogy a 9. osztályokban emelt szintű német, angol nyelvoktatás folyik, csoportbontásban, heti 8 órában. A még tökéletesebb oktatás érdekében pályázatot nyújtottunk be nyelvi labor megszerzéséért. A pályázatunk sikeres volt, 4 millió forint összeget nyertünk, és így napokon belül beszerelésre kerülnek az eszközök.

Szintén újdonság, hogy autós iskola indul október 1-től az iskola szervezésében, így a tanulóknak lehetőségük van kedvező körülmények között jogosítványt szerezni.

A mai világban örömteli tényként említhetjük, hogy az iskola dolgozói létszáma 66 főről 69 főre emelkedett, így a nagyobb tanulói létszám mellett is biztosított az oktatás minőségi feltétele.

Lantos Mihályné

Az Eleken ismeretlen Schima Bandiról

1994-ben Orosháza jelesei címen Koszorús Oszkár kiváló orosházi helytörténész jelentetett meg egy kötetet. A szerző felhívta a figyelmünket az itt is szereplő Schima Bandi /1892-1959/ aranykoszorús ötvösmesterre, akinek nem kevés eleki vonatkozásai is vannak. Mivel Eleken tényleg /sajnos/ ismeretlen személyről van szó, most fontosnak tartottuk a kötet alapján bemutatni, illetve az eleki római katolikus plébánia levéltárban is kutatni, hátha találunk valami adatot az anyakönyvekben. Szerencsével jártunk. Először kezdjük ezekkel!

Eleken 1878. április 22-én kötött házasságot Schima Károly és Baumann Katalin. A vőlegény 22, a menyasszony pedig 23 éves volt. A szülők: Schima Károly /közrendű/-Wagner Eleonóra, illetve Baumann Albert /takács/-Könyvesi Teréz. Az anyakönyvi bejegyzések között az is szerepel, hogy Schima Károly Csehországból /Buckreis?/ származik, de akkor már eleki lakosnak számított, mint ahogy a felesége is, és ekkor lakóhelyként a helyi gőzmalom szerepel.

Nem sokkal később, 1879. május 4-én megszületett az első gyermekük, Károly Ferenc, akiről azt tudjuk, hogy többet nem szerepel az eleki anyakönyvekben, és ekkor a lakóhelyük még mindig ugyanaz.

Utána, 1882. november 23-án született András, a későbbi híres ötvös, de nem Eleken, hanem Orosházán. Róla azonban semmi sincs az eleki anyakönyvekben. Miért született ott? Lehet, hogy csak "véletlenről" van szó. Lehet, hogy ismerősöknél, vagy pedig hivatalos úton jártak Orosházán, de ennek ellentmond az a tény, hogy akkor miért nem Eleken anyakönyvezték, elfelejtették ezt megtenni?

Az viszont roppant érdekes, hogy a harmadik gyermekük, Béla Mihály már Eleken született 1885. január 31-én, de sajnos az év szeptember 29-én már meg is halt egy akkori gyermekbetegségben. Ekkor már a család másutt lakott, a 375. szám alatt, ami a mai Hősök útjának felel meg.

Tudunk egy negyedik fiúról is, Ferencről, aki szintén Eleken született, pontosan 1888. március 10-én, és aki a bejegyzések szerint 1896-ban Aradon halt meg, de nyolc évvel korábban még a 285. szám alatt laktak, vagyis már másutt, a mai Táncsics Mihály utcában.

Azt is el kell mondanunk még, hogy Schima Károly, vagyis az apa foglalkozása gépész volt, hisz így szerepel az anyakönyvekben is.

Valószínű, hogy a család a későbbiekben elköltözött Elekről, mert többet nem sikerült kiderítenünk róluk. /Lehet, hogy csak 1888 után?/ Valószínű, hogy mivel az apa gépész volt, szükség volt a szakértelmére Orosházán is, mint ahogy Koszorús Oszkár is írja. Ő úgy tudja, hogy András harmadik gyermekként született, de mi kiderítettük, hogy a második volt.

Most pedig vegyünk át néhány érdekes adatot az Orosháza jeleseiből. A kis Andrást Bandinak becézték, ezt a nevet használta egészen 1959. június 9-ig, a haláláig.

Aradon lett gépipari "szakmunkás", Pozsonyban pedig szakoktató és műipari osztályt vezetett. 1914-ben II. Vilmos német császárnak díszfokost készített, aki neki 36 briliánssal díszített nyakkendőjét ajándékozott.

1932-ben aranykoszorús mester lett a Kárpáti őrség című munkájáért. Erre a címre volt a legbüszkébb. 1936-ban négy hónapos tanulmányúton járt Olaszországban, ahol a klasszikus ötvösművészetet tanulmányozta. Ekkor még Mussolini is fogadta. A Duce ekkor egy 12 kilogrammos díszkürtöt kapott Schima Banditól. 1940-ben készült el a 10 kilós vastömbből kifaragott Krisztus-test, amit állítólag 460-szor hevített fel. Ez az alkotása azóta Győrben található.

1945 után a korábbi nézetei miatt egy ideig mellőzték, majd 1958-tól ismét elismert lett. Még Kossuth-díjra is felterjesztették, de a betegsége miatt már nem tudta megkapni. Győrben, azt az utcát, ahol az egykori műhelye állt ma Schima Bandi utcának nevezik.

Ha Győrben járunk, gondoljunk ezekre a dolgokra is, és próbáljuk megkeresni az eleki gyökerekkel is rendelkező Schima Bandi utcát.

Köszönet Koszorús Oszkárnak, hogy felhívta figyelmünket Schima Bandira!

Rapajkó Tibor

A Városi Könyvtár

vezetője köszönetét fejezi ki azoknak az állampolgároknak, akik a személyi

jövedelemadójuk 1 %-át az intézménynek ajánlották fel 2003-ban. A kapott összeg 23.267.- Ft. Ezt az összeget a költségvetésünkől kipótoltuk, és az intézménynek vásároltunk egy telefonos faxkészüléket. Szívesen vennénk, ha továbbra is támogatnák intézményünket.

Adószámunk: 16655049-1-04

Segítségüket, támogatásukat köszönjük.

Nádor Mária könyvtárvezető